

ZVEZA ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE

KOMISIJA ZA LOGIKO
34. TEKMOVANJE IZ ZNANJA LOGIKE

DRŽAVNO TEKMOVANJE, 19. 10. 2019

8. in 9. razred

Šifra:

NALOGA	MOŽNE TOČKE	DOSEŽENE TOČKE
1.	19	
2.	15	
3.	20	
4.	20	
Skupaj	74	

Opombe:

- Pri 2. nalogi je rešitev vredna 5T, razlaga pa 10T.

Rešitve čitljivo zapiši na tekmovalno polo.
Čas reševanja je 90 minut.

Tekmovalna komisija ti želi veliko uspeha pri reševanju!

1. naloga: TURCIZMI

V času Otomanskega cesarstva je makedonsko prebivalstvo prevzelo številne turške besede, ki se v govoru uporabljajo še danes. Na kratko jim rečemo turcizmi. V spodnji razpredelnici je nekaj primerov turcizmov skupaj s prevodi v slovenščino.¹

turško	makedonsko	pomen
kılıf	kalaf	ovitek
kalabalık	kalabalak	gneča
kâr	ќar	dobitek
kese	ќese	denarnica
köşe	ќoše	vogal
koltuk	koltuk	pazduha
gaytan	gajtan	veriga
gurbet	gurbet	(sezonsko) delo v tujini
güzel	ѓuzel	lep
gidi	ѓidi	vzklik ob nagovoru

a) Turške samoglasnike lahko razdelimo v dve skupini, ki vplivata na prevzemanje turških glasov *k* in *g* v makedonščino. Razvrsti samoglasnike v ustrezne skupine, *e* smo že vpisali.

1. skupina	2. skupina
e	

b) Dopolni razpredelnico.

turško	makedonsko	pomen
kibar		uglajen
kubur		pištola
	ќotek	tepenje
gayda		dude (glasbilo)
gerdan		ogrlica
	ѓuvez	temno rdeč

c) Na podlagi pravil, ki si jih ugotovil v nalogi, ne moremo določiti enolične turške ustreznice za čisto vsak turcizem. Spodaj so tri take makedonske besede, v oklepaju je naveden prevod v slovenščino. K vsaki besedi zapiši vse možne turške ustreznice.

kabul (soglasje) _____

kusur (ostanek) _____

kodoš (izdajalec) _____

¹ ğ in ќ sta posebna makedonska soglasnika, ı, ö, â in ü so posebni turški samoglasniki, ş in y pa posebna turška soglasnika.

d) Zapiši pravila za prevzemanje turških besed v makedonščino.

2. naloga: BUTALCI

Butalci in njihovi sosedi Tepanjčani se med seboj ne gledajo prav nič prijazno. Zadnja modna muha v obeh vaseh je, da govorijo resnico samo prebivalcem iz iste vasi, prebivalcem sosednje vasi pa lažejo. Prebivalci obeh vasi hodijo v šolo v isto vas, saj v drugi vasi ni šole. Ujeli smo pogovor med štirimi prebivalci teh dveh vasi.

Fida je rekel Lavdonu: Če je Šprinca Butalec, potem sem tudi jaz Butalec.

Lavdon je rekel Šprincu: V moji vasi ni šole, če in samo če sem Tepanjčan.

Šprinca je rekel Vrbanu: Med nami je vsaj toliko Tepanjčanov kot Butalcev.

Vrban je rekel Fidu: Vsaj eden izmed nas štirih živi v vasi s šolo.

Ugotovi, iz katerega kraja je kdo in kje se nahaja šola. Na črte napiši B za Butale in T za Tepanje. Razloži svoj odgovor.

Fida _____ Lavdon _____

Šprinca _____ Vrban _____

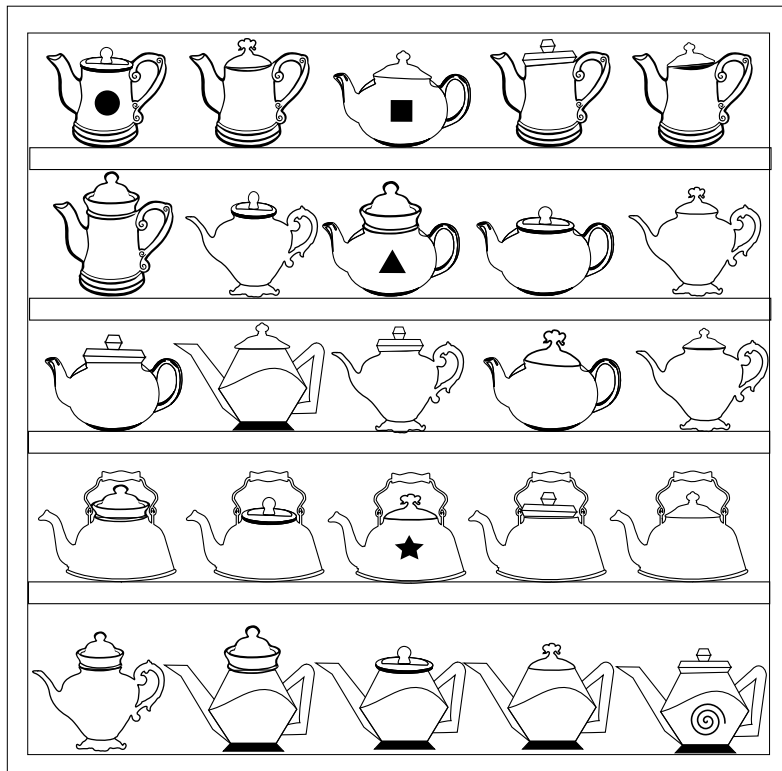
V kateri vasi je šola? _____

Razlaga:

3. naloga: PEHTIN ČAJ

Pehta ima veliko omaro s čajniki. Da si lažje zapomni, kateri čajnik je namenjen kateremu zelišču, so čajniki označeni s krogi, kvadrati, trikotniki, zvezdicami in spiralami.

Na čajnike nariši manjkajoče vzorce tako, da se vsak vzoreček pojavi natanko enkrat v vsaki vrstici, na vsaki od petih oblik čajnika in na vsaki od petih oblik pokrova.

4. naloga: TEHNIŠKI DAN

Učenci 8. razreda so imeli tehniški dan. Ker jih je 20, so se morali za izvedbo dejavnosti razporediti v štiri skupine po 5 učencev. Vsaka vrstica v spodnji tabeli pripada enemu učencu oz. učenki: v prvem stolpcu je zapisana njegova oz. njena začetnica, v drugem številu učencev (moškega spola), ki so z njim (ali njo) v skupini, in v tretjem številu učenk (ženskega spola), ki so z njim (ali njo) v skupini. V četrti stolpec je potrebno zapisati, ali gre za učenca ali učenko. Za moški spol vnesi M, za ženski spol Ž. Če spola ni mogoče določiti, napiši X.

A	1	3	
B	0	4	
C	4	0	
Č	0	4	
D	2	2	
E	4	0	
F	0	4	
G	3	1	
H	1	3	
I	3	1	

J	0	4	
K	4	0	
L	0	4	
N	0	4	
O	1	3	
P	2	2	
R	4	0	
S	1	3	
Š	4	0	
T	2	2	